

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemana, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 33.

V Ljubljani, v sredo 11. februarija 1891.

Letnik XIX.

Uradniške kandidature.

Kakor gobe po dežji, ravno tako so se jele po razpustu državnega zbora objavljati nove kandidature. Posebno se oglašajo uradniki, da bi radi postali zastopniki narodovi. V jednom okraji na Dolenjskem se ponujajo nekda kar štirje uradniki. Mi ne očitamo nobenemu teh mož, da ni njih volja vestno zastopati svojih volilcev, ali vendar se ne moremo ubraniti misli, da jih samo ljubezen do naroda ne vleče na Dunaj, temveč nekoliko pač nenavadno ugodno stališče, katero ima uradnik-poslanec. Ni mu treba opravljati službe, pa vendar dobiva plačo, poleg tega pa poslanske dnevnine. Kak drug poslanec, bodi tega ali onega stanu, zamuja svoj čas, zanemarija svoje posle kolikor toliko, ko je na Dunaji, ima vsekako doma nekaj škode, katera se mu večkrat le slabo odškoduje z dnevninami. Uradnik pa doma ničesar ne zamudi, ker država, oziroma dežela mora najeti koga drugega, da opravi njegove posle.

Zato pa mi dvomimo, da bi bilo v interesu države, ko bi nekoliko uradnikov sedelo v državnem zboru. S tem služba gotovo trpi, ker začasno najete moči gotovo dela tako dobro ne opravijo, kakor izurjeni stalni uradniki. Država pa ima tudi nepotrebne troške. Zato pa grof Taaffe sam dosedaj ni maral za uradniške kandidate in je vlada posebno gledala na to, da je uradnike-poslance zadržavala v službenem napredovanju, kar je bilo čisto prav. Saj se je pred par leti po listih celó razpravljalo vprašanje, kako da morajo uradniki-poslanci imeti dobro vest, ker dobivajo plačo, katere ne zaslužijo. Prevrat na Dunaji je najbrž vplival tudi na vladno mnenje gledé na uradniške kandidature. Nam se celó dozdeva, da so uradniki dobili z Dunaja miglje, da naj kandidujejo, kajti sicer bi se v tolikem številu ne poganjali za poslanstvo.

Ima pa sploh uradnik vse potrebne lastnosti za državno-zborski mandat? Na to moramo odgovorjati, da ne. Nedostaje mu toli potrebne nezavisnosti. Res morda poreče kdo, vsaj sodniški uradnik je nezavisen; ali tudi to je zmota. Res je sicer, da sodniškega uradnika ne morejo poslati v pokoj, kadar bi se vladi zazdelo, ali ovira ga lahko v službenem napredovanju. Če bode hodil z vlado, bodo ga hitro naprej potiskali; če pa ne, pa bode zaostajal. Pisatelj teh vrst imel je nekoč priliko o tej zadevi govoriti s pokojnim dr. Zarnikom, ki mu je odločno zatrjeval, da je, kolikor on pozna razmere, sodniški uradnik zavisen od vlade, kakor politiški.

Ne gre se pa sklicevati na to, da smo že imeli za poslance uradnike, ki so bili trdnega značaja, ki se niso udali nobenemu pritisku, kakor n. pr. pokojni Herman. Tacih uradnikov-poslancev bilo je dosedaj jako malo in morajo veljati le za izjemo običnega pravila. Večina uradnikov je pod prejšnjimi liberalnimi vladami podpirala vladno politiko in jo bode tudi sedaj, če bode le vlada jela odločno pritiskati.

V nekaterih državah uradniki niti volilne pravice nima, kakor v Angliji; v Italiji je pa število uradnikov - poslancev tako omejeno, da ne morejo dosti vplivati na politiko. V sosedni Nemčiji so seveda uradniki lahko poslanci in je to tudi zagovarjal bivši železni kancelar, zato pa nemški državni zbor ni mogel pridobiti prave veljave in je bil le igrača v rokah Bismarckovih. Uradniki - poslanci v nobeni državi ne koristijo parlamentarizmu, temveč mu le škodujejo. Če se bode pri nas v Avstriji udomačila razvada, da bodo uradniki se v velikem številu vrivali v parlament, bode tudi treba gledati, da se število poslancev-uradnikov tako omeji, da ne bodeta trpela uradno poslovanje in pa veljava parlamenta.

Sedanji čas je jako kritičen in ne ve se, če ne bodo prisiljeni naši poslanci, stopiti v opozicijo. Nemški

liberalci dobivajo vedno večji vpliv in se že ustijo kot vladna stranka. Vlada se pa hitro približuje levicarjem. Začeti bode treba našim poslancem morda hud boj za narodni obstanek. Za tak boj so pa le popolnoma nezavisni možje, katerim vlada na noben način škodovati ne more, ne pa bolj ali manj zavisni uradniki, katere vlada lahko odškoduje, če glasujejo za-njo, s tem, da jih hitro porine po uradni lestvici naprej ali jih pa zapored prezira pri avanzovanju, če so toli predrzni, da hodijo z opozicijo. Ne zadostuje, da ta ali oni uradnik v uradu proti Slovcu prijazno postopa, slovenski uraduje, da je član raznih narodnih društev in da naroča slovenske liste. To ne more še nam biti poročstvo, da bi ga vladni pritisek ne spravil v nasprotni tabor. Zato pa morajo biti volilci skrajno previdni pri uradniških kandidaturah in najbolje storé, da jih kar zavrnejo, če dotičnika iz prejšnjih let ne poznajo prav dobro, da je res kremenit značaj. Po volitvah bi se bilo prepozno kesati, kajti taka napaka se težko pozneje popravi.

Katoliško-politično društvo.

Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju na I. občnem zboru dne 29. januarija 1891.

(Konec.)

Gospóda! Narisal sem Vam v kratkih, značilnih potezah delovanje katoliško-političnega društva v prvem letu njegovega obstanka. Prepričali ste se iz poročila, da se je društveni odbor vestno trudil, na vse strani izvrševati svoje dolžnosti. Našlo je društvo že v prvem letu mnogo prijateljev, ki so se ga težko pričakovanega oklenili z navdušenjem, nabirali mu društvenikov ter med narodom vzbujali zanimanje za društvo. Hvala vsem in vsakemu zato v ime dobre stvari, kateri služiti je jedini namen našemu društvu.

Izostali pa tudi niso nasprotniki skriti in očiti. Dasi je namreč društvo osnovano na širokem pro-

LISTEK.

Daniel Sorúr Pharim Dén.

Njegov lastni življenjepis prevel X.

V.

Začetek bojev zoper Dinka. — Boj na bregovih belega Nila. — Bolezen in smrt mojega brata.

Baggárah so bili sklenili mir z Dinka; ti so sedaj živeli v miru, dasiravno so Baggárah od časa do časa svoje sosede napadali in večkrat jim živino s pašnikov odpeljali in tudi marsikaterega Dinka na skrivnem umorili. To so bila znamenja bližočee se nevihte. Dinka so se zopet vzdignili po svoji pastirski navadi ter se naselili na pašnikih ležečih na meji med Dinka in Baggárah-Arabei v bližini nekega jezera (ménim, da je bilo No-jezero). A tukaj so bili že takorekoč v deželi sovražnikov. Nekega dne je šla precejšnja družba žensk proti meji naših nasprotnikov, da bi si nabrala ondi divjih sadežev. Toda zavidni Baggárah, smrtni naši sovražniki, jih napadejo ter mnogo v sužnost odvedejo; druge so se komaj rešile iz njihovih rók s tem, da so urno zbežale. Še le po tem zločinu so napovedali našincem vojsko. Toda naši se niso hoteli spuščati v boj, dobro vedoč, da bi se jim slaba godila izvan svojega

ozemlja. Baggárah videči, da se jih Dinka bojé, so še drznejše ropali, nego poprej: danes so ugrabili nekaj dečkov in deklic, jutri čedo volov, krav, koz itd. To je trajalo več tednov. Mej tem časom pa so poslali k svojemu kralju Hamádan, da bi poslal oddelek vojakov, oboroženih z ognjenim orožjem (puškami) proti rodu Dinka. V taboru Baggárov pa je bil ujetnik iz rodu Dinka in ta je naznanil svojim rojakom pretečo jim nevarnost. Še tisto noč so se vzdignili Dinka ter šli z meje domov v svojo rodno deželo. Ob prvem dnevnem svitu pa jim je že bila močna konjica za petami; bili so to Arabci, ki so precej za njimi udrli ter se utaborili en kilometer za njimi. Moji rojaki, to opazivši, so odgnali v največji naglici čede in spravili v čolnih starčke, ženske in otroke v varnost; možje in mladenči pa so se postavili v bran Arabcem. Pri branilih je ostala tudi neka žena. Zgrabila je orožje svojega moža ter se tako hrabro bojevala, da so v začetku mislili, da je ob pamet, dočim to ni bilo res. Našinci so kmalu prepodili Arabce z bojnega polja ter jih podili čez Nil tako daleč, da so bili popolnoma prepričani, da so vsi njihovi ljudje in vse imetje v varnosti. Potem še le so se obrnili proti domu. Zgubili pa niso v bojišču niti jednega moža.

Baggárah je ta sramota zeló pekla in še bolj so sovražili Dinka ter težko čakali prilike, da bi jim stoterno povrnili.

Več mesecev je poteklo po tej praski. Nekoč so našli Baggárah na belem Nilu mesto, kjer ga je bilo lahko prebrestiti, ter priti na nasprotno stran. Zmage si svesti, so stali neko jutro v deželi Dinka, ter začeli ljut boj. In tako so več dni zapored naskočili naše, a vselej zastoj: Baggárah niso imeli sreče. V tem času so se bili naši mladenči tako izurili v orožju, da jim sovražnik ni bil kos. Baggárah so izgubili veliko več bojnikov, kakor Dinka. Kar pa je bilo za nas še posebno slavno, je bilo veliko število ujetnikov, dočim Baggárah niti jednega naših niso ujeli.

Dinka so se naveličali vsakdanjih bojev, ter se rajši pomaknili proti sredi svojega ozemlja na prostrane pašnike. Toda glej! Ni trajalo dolgo, da so Baggárah tudi sem pridrli. Mislili so si namreč, ker hočejo razni oddelki rodú Dinka na vsak način mir živati, da se bodo ločili drug od drugega in tako osveta ne bode težka, zlasti še, ker so se jim bili pridružili vojaki s puškami.

Naši ljudje so prebivali ob neki kotlini, kjer se je zbirala voda, da so imeli pijačo za svojo čedo. Nekega dne je šlo več žensk k temu jezeru po vode, a ta je bila zeló kalna. Ker so mislile, da jo je razbrodila živina, se niso menile za to, marveč so napolnile posode in se vrnile. Že so bile skoro doma in nekatere so bile že v svojih kočah, med temi tudi moja polsestra Alud, kar jih naenkrat

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. februarja.

Notranje dežele.

Nadvojvoda Franc Ferdinand v Peterburgu. Car je podelil nadvojvodu red sv. Andreja in na dvornem plesu dne 6. t. m. nosil je nadvojvoda že znamenja tega reda. Med drugim je obiskal tudi ministra zunanjih poslov, Giersa. Do petka ostane nadvojvoda še v Peterburgu, zatem se napoti v Moskvo.

Poljaki in Mladorusini so za bližnje državnozbornske volitve napravili dogovor, vsled katerega bodo medsebojno podpirali postavljene poljske in malorusinske kandidate. Starorusini bodo vsled tega imeli težko stališče, ker se jim bode boriti ne le proti Poljakom, marveč tudi svojim rojakom Mladorusom. Ti upajo, da bodo dvanajst svojih poslancev izvolili v državni zbor. — Listi poročajo, da je cela občina Meduku vsled raznih neprilik prestopila od grško-katoliškega k rimsko-katoliškemu obredu.

Na Moravskem so konservativni veleposestniki ponudili srednji stranki graščakov kompromis, ki naj bi veljal za prihodnje volitve; levica pa je ta kompromis odklonila. — Minulo soboto izšel je katoliško-konservativni oklic za državnozbornske volitve. Volilci se v tem oklicu pozivljajo, da naj volijo samo odločne katoliške može. Liberalizem brezverski hoče uničiti srednji stan, da bi bile na svetu samo dve vrsti ljudij, bogatini in berači. Kdor voli liberalca, tak sam sebi spodžaga vejo, na kateri sedi. Zato naj se katoliški volilci prav krepko oklenejo zastave katoliške, na kateri je zapisano: To je zmaga, ki svet premaga, naša vera!

Volilni oklic združene levice za državnozbornske volitve sme se imenovati nekaka kandidatura za ministerske stolice, katere so se nemškoliberalcem posebno priljubile. Vladna „Presse“ hvali zmernost, ki prevladuje v nemško-liberalnem volilnem oklicu ter poudarja, da v izjavi ni nobenih izzivanja in napadov na druge narodnosti. — Politične previdnosti res ne smemo odrekati v sedanjem položaju židovskim liberalcem; dobro poznajo sedanje razmere in jako ugadno jih uporabljajo za svoje namene, ki se jim morda vresničijo v najbližji prihodnosti. Program ta ni konservativen, pa tudi ne popolno liberalen; ni kozmopolitičen, pa tudi ne naroden, pač je mešanica zahtev najraznejših strank. Vsporeden je ta oklic programu in pojasnilu vlade, ki je je razglasila ob razpustu državne zbornice. Napoveduje preosnovno direktnih davkov, vzlasti zemljišnega in hišnega davka; izraža še željo, da se uvede borzni davek, da se po ceni oskrbi živinska sol itd. Tudi gledé šole se prav rahlo izražajo. Niti na misel nam ne pride, da bi zatirali versko prepričanje, ker vemo, da prava vernost ni v nasprotju z napredkom. — Vidi se, da je dobro vsako sredstvo, le da bi vsi živli, ki so se do sedaj družili na levici, tudi v prihodnje njej zvesti ostali. Židovski liberalci so pa tudi prepričani o resničnosti pregovora, da obljubiti in dati je preveč.

Vnanje države.

Srbija. Omenjali smo že na tem mestu pisma, katero je pisal regent Ristić kraljici Nataliji. Pismo močno obsoja življenje kraljice srbske ter zvrča na njo mnogo nezgod, katere je ona povzročila. Za to pismo je bajé Milan zahvalil Ristića, da je pokazal Srbiji Natalijo v pravi luči. V Belem Gradu se govori, da se bodo priredile demonstracije proti kraljici Nataliji, da bi zapustila Srbijo.

je do oddaljenega dolžnika, da bi iztirjal star dolg. Toda ob tej priliki je smrtna kal, katero je nosil v sebi, jela posebno prospovati. Dolžnik je bil namreč več v magiji, z jedno besedo, bil je znan kot čarovnik. O dolgu ni hotel ničesar vedeti. Njegova sinova pa sta nenadoma napadla mojega brata in jeden ga je občutno sunil v prsi. Mrzlica je postajala hujša in komaj da se je še privlekel domu, kjer so se ga prijela še koze. Te je sicer prestal, a bolečina v prsih mu je branila iz postelje. Ko mati vidi, da se smrt bolniku približuje, nas odpravi v drugo koč, da bi ne bili priča bratovi smrti, ki nam je postal tako rekoč drugi oče. — Zadnje jutro pred smrtjo tožil je posebno o bolečinah v prsih; prihajalo mu je proti večeru vedno slabeje, potem pa je izdihnil dušo vpricho matere in onega moža iz rodu Nuër, ki je bival še vedno pri nas. Zvedevši to žalostno vest, se vrnemo žalostni in obupani domov.

Prihodnji dan smo ga hoteli pokopati. Toda trebalo je vode, da bi zmocili zemljo, ki je bila vsled prevelike vročine trda kot kamen. Mati jo je hotela sama nanositi iz Nila, dasi je bilo precej daleč do tje. Seveda je morala pot večkrat premeriti, ker je imela le majhno posodo. To ti kaže, dragi čitatelj, kako je ljubila moja mati svoje otroke, kajti po tamošnji navadi bi bila lahko mrtvo truplo prepustila divjim zverinam in roparskim ptičem.

Rusija. Ruski listi govoré še vedno na dolgo in široko o obisku avstrijskega nadvojvode Franca Ferdinanda na Ruskem ter o naklonjenosti in prijateljstvu med Rusijo in Avstrijo. Tako je peterburški „Graždanin“ priobčil zadnje dni uveden članek, ki je posvečen temu obisku visokega gosta. Članek se glasi mej drugim: „Z odkritosrčnim veseljem pozdravljamo visokega gosta in načelo njegovo, ki ga je vodilo v Peterburg. To popotovanje na Rusko se je izvršilo vsekako na prigovarjanje avstrijskega cesarja samega. Izvestno je utemeljena in opravičena misel, da nima prihod mladega nadvojvode nikakega politiškega namena, vendar se pa tudi lahko trdi, da bo ta dogodek kolikor toliko ugodno vplival na prijateljske razmere ruske in avstrijsko-ogrské države. To je prijateljski korak za dobre odnošaje med imenovanima državama, za utrenjenje miru med njima. Mladi princ ni le nadvojvoda. Na njem počivajo nadeje prihodnosti, kot dediču avstrijsko-ogrské krone. Zaradi tega želimo, da bi napravilo njegovo bivanje na ruskih tleh nanj najboljši vtis. In v tem zmislu kličemo avstrijskemu gostu: Dobro došel!

Italija. Ministerska kriza v Italiji je končana. Kralj Humbert je odobril ministersko listo, katero mu je predložil Rudini. Kabinet je torej tako-le sestavljen: Rudini, ministerski predsednik, minister vnanjih zadev in začasni minister mornarice; Nicotera, minister notranjih zadev; Luzzatti, minister državnega zaklada; Colombo, finančni minister; Pelloux, vojni minister; Ferraris, pravosodni minister; Branca, minister javnih del in začasno poštni in brzojavni minister; Chimirre, poljedelstveni minister; Villari pa naučni minister. Državni podtajnik v ministerstvu vnanjih zadev je D'Arco, v ministerstvu notranjih stvari pa Lucca.

Nemčija. Povodom Walderseejevega odstopa pišejo „Hamburger Nachrichten“, znano Bismarckovo glasilo: Cesar je že davno nameraval odpustiti generala Walderseeja, a iz različnih razlogov odlašal to od dné do dné. Imenovanje grofa Schlieffna za šefa generalnemu štabu se je izvršilo brez Moltkejevega in Walderseejevega prigovarjanja. Grof Schlieffen je vesten, marljiv in previden mož; manjka pa mu duhovitosti in širšega obzora. Ménilo se je, da bo Walderseejev naslednik Hässler ali Wittich. Brzkone je imenovan Schlieffen iz istih razlogov za šefa generalnemu štabu, iz katerih je bil imenovan Caprivi za državnega kancelarja. — Kakor je videti, vtika se Bismarck v vsako zadevo nemške politike, kar mu nekateri krogi močno zamerijo.

Belgija. Pretekli teden je sprejel kralj odposlanca obrtnega in delavskega sveta, ki so mu poročali o položaji delavskih krogov. Ko so kralja vprašali delavci, ali se bo potezal za vpeljavo splošne volilne pravice, odgovoril je, da je delavskim krogom zelo naklonjen, a ni nikak diktator, temveč ravnal se bo po ljudskem mnenju. Delavci so odgovorili kralju in izrekli željo, naj bi posredoval med strankami.

Turčija. Dne 9. februarja je patrijarh v patrijarhatski cerkvi opravil službo božjo ter molil za sultana, katerega je zahvaljeval za patrijarbatu podeljene privilegije. Cerkev je bila polna ljudij, ki so z navdušenjem sprejeli v cerkev vstopivšega patrijarha. Po službi božji je sprejemal patrijarh v svojej palači čestitke. Mej drugimi je patrijarhu čestital tudi ruski poslanik Nelidov.

Izvirni dopisi.

Z Vrhniko, 8. februarja. (Tiskarski škrat. — Društveno življenje. — Raznoterosti.) Najprvo zatožim Vašega tiskarskega škrate, ki je v

stornem vseslovenskem temelju, vendar pri naših liberalcih ni našlo milosti. V začetku so o društvu molčali, kakor bi ga ne bilo; a ko je jelo razvijati živahno delovanje, tedaj so pričeli društvo strastno napadati, podtikati mu zlovoljne namene ter ovirati njegovo delovanje blagodejno za gmotne in duševne koristi slovenskega naroda. V najnovejšem času pa so si osnovali tudi svoje društvo, ki naj služi političnim nazorom naših liberalcev.

Nadejam se, da bo ta korak le v korist našemu društvu. Kajti ako bodo videli naši somišljeniki, kako da se živahno deluje v nasprotnem nam smislu, vrgli bodo od sebe mnogi ono mlačnost in nebrižnost, ki je bila dosedaj jedna najglavnejših ovir, da naše društvo ni tako vspevalo, kakor bi bilo želeti gledé na plemenite namene, katerim služiti je prevzelo važno, a ob jednem težavno nalogo. — Iskreno torej priporočamo svojim somišljenikom po mestih in po deželi, naj blage volje in marljivo pospešujejo delovanje katoliško-političnega društva, katero si je postavilo nalogo, da hoče načelom katoliškim ohraniti in priboriti tudi v javnem našem življenju ono veljavo, katera je potrebna, da se vredijo zamotane socialno-politične razmere.

Seveda ni prijetno, stopiti na politično polje; kajti ondi moramo biti na vse pripravljeni, vzlasti na obrekovanje in podtikanje slabih namenov; odpovedati se treba lahkotnemu in brezskrbnemu življenju; to ravno ni lahko in zato se, žal, premnogi odtegujejo političnemu delovanju ter prepuščajo nasprotnikom prosto polje.

Pozabiti ne smemo, da nas sedanje društvene in državne razmere silijo vdeleževati se javnega življenja. Kakor se je namreč nekdanj odločevala osoda rimske države na javnem „forum“-u, tako tudi sedaj vse prevladuje politika. V postavodajalnih zbornicah obravnavajo se ne le državna, tudi verska, družbinska vprašanja, kakor n. pr. šolsko vprašanje ali vprašanje o zakonu itd. Ako torej hočemo braniti svete pravice svoje vere in svojih družin, treba stopiti na politično polje, kjer se o vsem tem odločuje.

Katolikom torej dandanes ni dovolj, biti zvestim spoznavalcem svojega verskega prepričanja le domá, marveč vzlasti tudi v javnem življenju. — Poleg tega imamo pa jednake dolžnosti tudi kot Slovenci, katerih pravice do sedaj, žal, niso priznane ni v uradu, ni v šoli.

Gospoda! Napoleon I. je rekel, da je politiška umetnost: Bogu tako služiti, da se hudiču ne zamerimo! Pač bi točnejše ne bil mogel označiti tudi dandanes veljavnih političnih načel vzlasti v Avstriji in tudi med Slovenci. Da taka politika nič ne velja, to je pač poskusil tudi Napoleon sam — na otoku sv. Helene. Ker podobnih nasledkov nočemo za Slovence, zato se tudi v politiki brezpogojno klanjajmo načelom katoliške vere. In ker temu namenu skuša služiti tudi naše katoliško-politično društvo, želeti je pač in delati na to, da mlado društvo vsvete in obilno sadov donaša našemu katoliškemu slovenskemu narodu!

poprej skriti Baggarah napadejo, ter jih odvedó mnogo v sužnost. Obupen krik in pok pušek brzo razjasni našim ves položaj. Prihité na lice mesta, toda proti ognjenemu orožju se v začetku ne upajo bojovati. Slednjich se vendar spusté v boj in vkljub puškam sovražnikov odpodé Arabee. Poveljnik Baggárov to videč se prestraši ter svetuje svojim podložnikom, da je najbolj pametno, da odidejo. Dinka bi jih utegnili namreč kje skrivej napasti in zgubljeni bi bili. Nasvèt je obveljal in v lepi vrsti so odrinili Baggarah in Dinka so živeli zopet nekaj časa v miru.

V bitki onega dné je padlo v vrstah Dinkov precej množ in tudi ranjencev je bilo dokaj. Moj stric (materin brat) je zgubil na pr. vse prste na desnici. Kroglja mu je namreč predrla ščit in odtrgala prste. To je bilo še dobro za nas, da so zbežali pred Arabci prebivalci iz Uen-de-Dila, ter se združili z nami zoper skupnega sovražnika.

Po tem brezvspešnem boju so se odpravili Arabci domov, s seboj tirajoč le nekaj malo sužinj in živine. Tudi naši so zopet poiskali svoje koč.

Vsled preobilnega truda je zbolel moj brat. V začetku smo mislili, da ima mrzlico, zlasti ker je že izza otročjih let vedno pokašljeval. A sedaj se je temu pridružil še glavobol. Dasi bolen, je še vendar vedno opravljal svoje dolžnosti. Da, celó napotil se

Družina naša se je bila na tak način za jedno glavo zmanjšala, in mati si je prizadevala, kako bi nas preživela, kajti vsa njena nada smo ji bili mi.

Malo potem so nas napadli Djallába, ki lové zamorce liki divjačino. Našo mater so ujeli in jo odvedli v sužnost.

Kratko pred smrtjo mojega brata so Dinka sklenili pomakniti se dalje proti jugu, kjer so bili še boljši pašniki in dovolj vode. Starejši pa so se upirali temu, češ, tam zopet ne bode miru pred Baggarah, ki so se bili z Djallábah vred tamkaj nastanili. A ker je le nekoliko starejših bilo proti temu predlogu, šli so mlajši vendar tja, toda — v svojo pogubo! Veliko krdelo iz rodov Baggarah in Djallábah jih je napadlo in mnogo množ, žen in otrok ter živine so uplenili. Mej ujetniki je bil tudi neki moj znanec in prijatelj, ki je pa po trimesečni sužnosti ušel in pravil, kako nečloveško so ravnali zmagovalci z ubogimi našimi ujetniki. Privezali so jih namreč na dolg hloč, katerega so morali nositi na svojih ramah. Uteči ni bilo mogoče. Lakota in žeja je mučila uboge sužnjike, njihov vsakdanji kruh pa je bil bič izrezan iz nosorogove kože. Nekateri so zvezali in položili na mravljišča, druge so na drug način mučili.

(Dalje sledi.)

zadnjem dopisu napravil namesto malega „p“ (= postavim) veliki „P“. Ko bi bil pa napravil pred „P“^{om} vejico ali veznik „in“, zadel bi bil pa vendarle pravo. Zakaj tudi z začetnico „P“ je v obližji nekdo, ki ne mara materinega jezika. Toda za danes dovolj o tem! Moj znanec, ki je to videl in pravil, rekel bi: „Bodo pa že zopet mene sodili!“

Društveno življenje je pri nas na jako slabih nogah. — Čitalnica životari, čemur sta dva vzroka poglavitna: politični razpor pa osobne zadeve. Ko bi hoteli poseči malo nazaj, prišli bi do sklepa, da je famozni „Brus“ tisto jabolko, zaradi katerega so rodoljubi žrtvovali toliko hvalisano zlogo. Res žalostno, pa resnično! In če so s tem odtrgali znaten del od „čitalničnega“ razvoja, morali so med ostaneke vriniti še osobne prepire, kakoršnih ima Vrhnika vedno dovolj, in naš „Močilnik-Blatt“ ima gotovo več gradiva, kakor kak ljubljanski listič, recimo: „Brus“, ki ga vrhniški „Močilnik-Blatt“ prav pridno zalaga.

Da čitalnica res životari, pokazala je očitvidno letošnji predpust, ko ni mogla napraviti niti jedne veselice, kar se je do zdaj še vsako leto zgodilo. Napovedala je „jour-fixe“, a prišel je le jeden, da je luči pogasil. Poslala je pólo na okrog za „maškarado“, a podpisalo se jih je le toliko, kolikor je prstov na jedni roki.

Dobro je tudi nekdo opomnil, da naša čitalnica ni kraj čitanja, ampak predmet očitjanja.

Če je temu tako, potem je res opravičena bojazen, da bodo po prihodu neke vplivnejše osebe celó delali na ustanovitev nemške „kazine“ na Vrhniku, za kar imajo bajè že petnajst udov zagotovljenih.

Jedno nemško društvo pa že, ali bolje: še imamo. To je „lovsko društvo“, katerega udje so razven jednega ali dveh vsi Slovenci, streljajo pa po nemški.

Da družba sv. Cirila in Metoda spi, dokazuje nam to, da zadnjič niti letnega občnega zbora ni sklicala. In vendar je to družba, katera do zdaj, vsaj javno, ni imela nasprotnikov v domačem taboru. Na čast pa ji bodi povedano, da je letne doneske pobrala pri udih.

Podružnica kmetijske družbe se še precèj dobro razvija, ker je nje odbor skrben in zaveden. Vendar zanima se premalo, morda bolj pravo: zanimajo se premalo gospodarji iz okolice za to družbo; zakaj do zdaj so njeni udje največ vrhniški večji posestniki.

Jedino posojilnica naša cvete. Zadnji dopis „Slovenčev“ iz Cirknice, govoreč o kmetijskih posojilnicah, bil je pač prikladen tudi za našo posojilnico. Ako se obresti tirjajo po 7 gld., če prištejemo k temu še troške (kakih 7 gld. od sto), in na vrh tega še to, da se pri posojitbah mesec ves zaračuni, ako vzame kdo posojilo še le koncem meseca, nasproti pa ne tako pri vlaganji (po $4\frac{1}{2}\%$), potem je pač lahko deliti dividende po 8, 9, 10 goldinarjev. Posojilnica naša torej cvete, res cvete.

Na podlagi pojasnenih razmer je pač umevno, da tudi državne volitve niso posebno navdušen predmet govornice naše inteligence, vsaj do zdaj ne. Upanje pa je, da naša poslanca ostaneta taista, kakor do zdaj razmere kažejo; saj sta oba zaslužna moža in izkušena parlamentarca, bodisi zastopnik trški, deželni glavar g. dr. Poklukar, bodisi zastopnik kmetijskih občin, g. kanonik Klun.

Še nekaj. V našem trgu se je začelo živahno zanimanje za ustanovitev katoliške družbe rokodelskih pomočnikov. Kdor pomisli, da je pri nas dosti rokodelskih pomočnikov vsakojake obrti, vzlasti usnarjev in izdelovalcev parketa, kdor pomisli, kolike važnosti in koristi je taka družba za obrtnike, odobral bode in tudi odobrava z veseljem vsak, komur je mar za napredek in blagostanje delavskega stanú.

Nekateri se sicer bojé, da bi družba rokodelskih pomočnikov škodila „čitalnici“; a to je prazen strah. Rokodelski pomočniki niso bili in tudi zdaj so le nekateri udje „čitalnični“. Tudi iz političnih ozirov nima nikdo vzroka oporekati, ker rokodelska družba pomočnikov s politiko sploh nima ničesar opraviti. Ako bode zanimanje rastlo in bodo gg. delodajalci, duhovniki in učitelji hvalevredno misel podpirali, potem ne bode težko kmalu misliti na ustanovitev. Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

Prejšnjo nedeljo zjutraj šel je pri nas neki gospodar z Drenovega griča iz cerkve. Ko gre po službi božji v prodajalnico, da si kupi olja, zgrudi se hipoma na tla in takoj je bil mrtev.

V Belkah je sin očeta z nožem ranil po glavi in prsih, ker ga je ta dal preklicati zaradi zapravljivosti.

Konjač, o katerem je bila govorica, da ga je sin udaril po glavi, umrl je zdaj, a ne vsled udarca, ampak vsled žganjepitja, kakor je raztelesenje pokazalo.

Iz Spodnje Idrije, dné 9. februvarija. Tako izvanredno huda zima, kakor letošnja, tirja tudi mnogo žrtev povsod. Ni se torej čuditi, ako je zahtevala tako žrtev tudi v naših strmih bregovih. Posebno so pri nas snežni plazovi provzročili marsikako nesrečo tudi po cestah. Gospodar K. iz P. gre po svojih opravkih k okr. glavarstvu v Cirkno na Tolminskem, pustivši doma samo svojega sorodnika pastirčka 7—8 let, s katerim sta po smrti njegove žene sama bivala v sametni hiši. Pride večer, pride drugi, tudi celi teden a gospodar se ne vrne. Pastir si doma dobro kuri ter peče krompir, dokler mu sedmi dan ne poidejo žveplenke in ne more več zakuriti. Primora ga sila, da gre k sosedovim sorodnikom, in med potjo vidi nogo svojega gospodarja molečo iz snega. Zdjaj še le ga gredó iskat ter potegnejo mrtvega izpod sneženega plaza. Ker je imel pri sebi še živeža, moremo verjetno sklepati, da ni poginil slabosti, ampak, da ga je pobral sneženi plaz.

Dovolite nekaj cerkvenega. Pretečeno jesen mi je bila prilika, da sem prišel v sosedno Goriško škofijo, kjer se nisem samo prepričal o prijaznosti in gostoljubnosti naših gospodov sosedov na Tolminskem, ampak tudi videl marsikaj, kar mi je jako ugajalo. Všeč mi je, da se cerkveno blagoslovljenje praznuje na dan cerkvenega začitnika, in ne prihodnjo nedeljo. Ljudstva sicer ne pride toliko skupaj, ker imajo sosedne duhovnije delalnik, a s tem se zabranijo marsikatero nerodnosti, katere se tako rade spajajo s cerkvenim blagoslovljenjem.

Ugajal mi je tudi rimski obrednik. Nikdar nisem bil posebno navdušen za to, da se sv. daritev opravlja pred izpostavljenim Najsvetejšim. Razloge tukaj navajati ni umestno. Tukaj se je Najsvetejše le izpostavilo po dokončani slovesni sv. maši. Mašnik poklekne na stopnico ter zapoje „Tantum ergo“, kar se na koro nadaljuje. Potem „Genitori“. Ko pevci odpojó tudi to kitico, sledi vrstica: Panem etc. in molitev v čast sv. Reš. Telesa. Na to obmolkne vse, mašnik gre k oltarju in podeli sv. blagoslov. Sklep „Laudate“. Naredilo je name velik vtis. — Včeraj na pustno nedeljo nam je naša šolska mladina pod vodstvom neumorno delavnega nadučitelja g. Puncheduha priredila prav prijetno predpustnico. Začela se je veselica z venčkom narodnih pesmi, tem so sledile deklamacije s petjem in nazadnje veseloigra „Učencea gresta na tuje“, katera je pokazala nadarjenost naše mladine, kakor vztrajnost njihovega vodje. Igra je vzbudila mnogo smeha pri poslušalcih, katerih je bila soba natlačena, in še jih je mnogo stalo pred pragom. Posebno ugajalo je pa petje iz mladih grl; čudili smo se, kako je mogoče tako mlade pevce izvežbati za tako težke pesmi. — Hvaležni gosp. vodji smo se razšli prav zadovoljni z željo, naj bi se še kdaj priredila enaka otrokom primerna veselica.

Od iztoka Krke, 8. februvarija. Tu doli ob iztoku Krke v Savo biva v svoji hišici mala družina, ki ima kos zemljišča in se peča z malim obrtništvom. Neki mogočni in bogati mož pa je spravil to družinico v največjo stisko. Mož in žena sta iskala pravice, a brez uspeha, akoravno je vsa soseska prepričana, da se jima godi krivica. Narasli so vsled tožbe grozni troški, katerih družina ni mogla plačati. Premoženje je bilo cenjeno in prodaja napovedana. V silni stiski in žalosti iščeta mož in žena pomoči pri sorodnikih in sosedih, toda zaman. Sebični ljudje so upali prav po ceni dobiti hišico z zemljiščem. Žena je milo jokala in v skrbeh prečula marsikatero noč. V skrajni sili zatekla se je žena k svojemu očetu, a ta ji ni mogel pomagati. V nepopisni tugi gre žena od očeta vračajoč se v loterijo in stavi zadnje groše. Iz loterije gredoč ihti ženska: Oče nebeški, ti se me usmili itd. In glejte, njene številke bile so vzdignene in revna družina je dobila 580 gld. ravno še jeden dan pred prodajo. Prodajo je ustavila, plačala dolg in še ostalo je denarja. Naj pa nihče ne misli, da s tem resničnim dogodkom priporočam loterijo. Po mojem prepričanju se je uresničil pregovor: Kedar je največja sila, je roka božja najbolj mila.

Iz Polja pod Ljubljano, dné 8. februvarija. Kakor sem Vam že poročal, ustanovili smo tukaj bralno društvo, v katerem naj bi udje v prostem času pre-

birali poštene poučne liste. Dne 1. t. m. smo tudi priredili primerno veselico, ki je bila prav mnogoštevilno obiskana.

Predstavljal se je šaloigra „Župan“, ki je provzročila mnogo smeha. G. J. Rozman je prav naravno predstavljal kmečkega župana, ki se zaveda svojega dostojanstva. Gospica M. Valand je jako ljubeznjivo predstavljal županovo hči ter kazala prav naravno otroško ljubezen do svojega očeta, dasiravno je bila prvič na odrú. Tudi ostali igralci so prav povoljno zvršili svoje naloge. Mnogi poslušalci so izražali željo, naj bi se večkrat priredila enaka primerna igra. Po predstavi so gg. pevci iz Ljubljane pod vodstvom g. nadučitelja Kavčiča zapeli dve pesmi. Nato je bila prosta zabava pri Kuharju, kjer so bili prostori okrašeni z zelenjem, ki sta ga darovala gg. Gantar in Valentinčič. Hvala vsem, ki so pripomogli k temu zabavnemu večeru. Omeniti pa moram, da neka vplivna oseba jako nasprotuje našemu društvu, akoravno doslej nima nobenega povoda, jaz celo trdim, da tudi v prihodnje društvo ne bode dalo povoda. Sploh se hoče društvo izogibati vsakemu prepiru, zato pa tudi želimo, naj bi se nam ne nasprotovalo brez vzroka.

Dne 3. t. m. je bilo pri nas dokončano ljudsko štetje. Našteli so 3223 prebivalcev v občini. Slutim, da je med temi tudi nekaj Nemcev. Sploh ljudje ne vedó ceniti svoje narodnosti. Tako je neki tovarniški delavec sebe, svojo ženo in otroka zapisal za Nemce, da bi se prikupil tovarniškemu vodstvu. Ko so dotično pólo pregledali v tovarniški pisarni, pozvali so moža, zakaj je svojo družino zapisal za Nemce. On odgovori, da občujejo doma nemški. Ker mu tega niso mogli verjeti, dostavi on: „Če še ne znamo nemški, bomo pa se še naučili.“ Glasen smeh bil je možu dokaz, da ni storil prav, ko se je sramoval svoje matere, Torej vsakemu svoje!

Dnevne novice.

(Sklep prvega polletja v srednjih šolah) bode prihodnjo soboto in pričetek drugega naslednjo sredo. Nekako nepristojno je, da je šola na pepelnico. Šolski možje naj bi pri visoki vladi delali na to, da se sprostí, kakor se je tudi vernih duš dan, iz cerkvenega in družinskega ozira. Pač bi bilo tudi vsem ugodnejše, da se je prvo šolsko polletje sklenilo preteklo soboto, da bi dijaki postne dni mogli biti po stari navadi v svojih domačih družinah.

(Z Notranjskega) smo prejeli naslednje poročilo: V „Slovencu“ od zadnje sobote smo brali med dnevnimi novicami, da je naš kandidat g. dr. Ferjančič v Planini zatrdil delovati na to, da se najdražja svetinja, katoliška vera, ohrani narodu. — Vse lepo! A čudno se nam zdi, da je ravno tisti gospod na shodu v Bistrici rekel, da se ne ogreva za versko šolo, kakor jo avstrijski škofje želé. Ni li to protislovje? Kdo pa naj odločuje, kaj je versko in kaj ne? Niso li škofje? Niso ravno oni poklicani čuvati najdražjo svetinjo narodovo, vero? Kdor tedaj res hoče versko šolo, mora jo hoteti le v smislu škofov. — Naj torej g. kandidat kar naravnost izreče, da je za versko šolo in sicer za tako šolo, kakor jo zahtevajo avstrijski škofje, potem izrečemo tudi mi, da bode dr. Ferjančič, če ne enoglasno, pa gotovo izvoljen z veliko večino. G. doktorju bo pač lahko kaj tacega storiti. Pastirski list govoreč o verski šoli se nikakor ne vtika ne v politiko, ne v narodnostno vprašanje. Za narodno šolo skrbeti je dolžnost poslancem in ravno tu imajo g. dr. Ferjančič in tovariši prostorno polje delovati za „napredek blagostanja naroda in domače zemlje“. — Tedaj odločni in odkriti bodimo, omahovati zdaj na to, zdaj na ono stran ne pristojamo možem, ki hočejo biti zastopniki katoliškega naroda. Volilni odbor razpošilja neki oklic in tu je zopet zapisano staro geslo: „vse za vero, dom, cesarja.“ A če se bode to geslo tako spoštovalo, kakor se je za časa shoda poslancev meseca oktobra, ali pozneje v deželnem zboru, ko so nekateri gospodje demonstrativno zapustili dvovano pri razgovoru o šoli, bomo kmalo volilci zgubili vse zaupanje do svojih poslancev. Tedaj še enkrat: z barvo na dan! Volilci imamo pač sveto dolžnost, da si prej ogledamo in poznamo moža, predno ga pošljemo, da nas zastopa v državnozborni dvorani. Več volilcev. — Iz družega okraja na Notranjskem smo prejeli poročilo, da se je agitacija za Hohenwarta razširila malone po vseh notranjskih občinah.

(Pozor!) Prijatelj nam piše: „Po nekaterih krajih po deželi skušajo pristaši novega „Slovenskega društva v Ljubljani“ pridobivati svojemu društvu člane s

pretvezo, da je „Slovensko društvo“ identično s „Katoliškim političnim društvom“. Dolžnost naša je, da opozorimo vse prijatelje na to, ker „Slovensko društvo“ je liberalno in naravnost obrneno proti „Kat. pol. društvu“, akoravno je imenovano društvo zatrdilo, da radovoljno priznava opravičenost vsake druge združbe v lastnem taboru.“ — Dalje se nam tudi poroča, da se agitacija za novo društvo širi na Notranjskem pod firmo bivšega državnega poslanca g. dr. Ferjančiča. Mislimo, da se ime g. dr. Ferjančiča le zlorabi, ker sicer bi ne mogli razumeti njegovega eminentno katoliškega programa, katerega je razvijal pred duhovščino v Planini. Da pa bi g. dr. Ferjančič igral dvojno vlogo, tega ne moremo verovati!

(Umrli je) g. dr. Fran Ambrožič, mestni zdravnik, danes popoldne po dolgem bolehanju. Bodi rajni mnogim znanecem njegovim v molitev priporočen!

(Ljudsko gibanje) v ljubljanskih župnijah leta 1890: Rojenih je bilo leta 1890 skupaj 1203, umrlo jih je 1355, poročenih je bilo 327 parov, mrtvorojenih je bilo 30, in nezakonskih otrok 295. — Na posamezne župnije se razdelijo tako-le: v stolni župniji je bilo leta 1890 rojenih 50 (od teh 6 nezakonskih), mrličev 59, porok 31 parov; v župniji sv. Jakoba: rojenih 175 (vmes nezakonskih 39, mrtvorojenih 5, dvojčkov 1 par), mrličev 180, porok 73 parov; župnija frančiškanska je imela leta 1890 rojenih 276 (vmes nezakonskih 30, mrtvorojenih 5, dvojčkov 2 para), mrličev 241, porok 90 parov; v župniji sv. Petra: rojenih 377 (med temi nezakonskih 59, mrtvorojenih 5, dvojčkov 9 parov), mrličev 330, porok 109; v župniji trnovski je bilo: rojenih 166 (vmes nezakonskih 33, mrtvorojenih 7, dvojčkov 2 para), mrličev 117, porok 26. Deželna bolnišnica: rojenih 160 (med temi nezakonskih 128, mrtvorojenih 8), mrličev 428.

(Slovenskega kluba) na Dunaju šesti letošnji večer bo v soboto na sv. Valentina dan. Čital bo g. profesor Josip Stritar „Drobit.“ Lokal Hôtel royal, I. Singerstrasse 3., mezzanin. Začetek ob 8. uri. Slovenci naj se v obilnem številu vdeležé tega večera,

(„Kmetška posojilnica ljubljanske okolice“) v Ljubljani ima dné 22. februvarija ob 9 1/2 uri dopoldne v združni pisarni deveti redni občni zbor. Dnevni red: 1. Nagovor ravnatelja. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo nadzorstvenega odbora. 4. Volitev ravnateljskega odbora in sicer: a) ravnatelja, b) blagajnika, c) kontrolorja in d) 2 namestnikov. e) Volitev 3 članov v nadzorstveni odbor. 5. Predlogi društvenikov. K polnoštevilnej vdeležbi vabi častite deležnike najljubneje. Ravnateljski odbor.

(Slovenska čitanka za drugi razred srednjih šol.) Tako se imenuje učna knjiga, katero je sestavil in izdal c. kr. profesor dr. Jakob Sket v Celovcu, tiskala pa in založila tiskarna družbe sv. Mohorja. Cena 80 kr. Izdajatelj pravi mej drugim v predgovoru: Po istih načelih, kakor slovensko čitanko za prvi razred srednjih šol sem sestavil i pričujočo za drugi razred... Gledé na vsebino sem se v prvi vrsti oziral na pripovedno in zabavno berilo; zlasti narodnim pravljicam in pripovedkam v vezani in nevezani besedi sem odločil več prostora... Zraven pripovednega gradiva podaje knjiga več poučnih sestavkov iz stare zgodovine ter ima lepo število prirodoslovnih spisov... — Kritiko prepuščamo strokovnjakom.

(Hrvatska in Slavonija) imate vkupe2,184.414 prebivalcev, in sicer 1,089.343 moških in 1,095.071 ženskih, ki živé v 344.565 hišah. Leta 1880. je bilo 1,892.499 prebivalcev, torej jih je priraslo 291.915.

(Iz c. kr. poštne hranilnice.) Te dni razposlana uradna okrožnica, da se tiskarnica št. 78, t. j. zavitek za pošiljanje čeka v prihodnje ne bode več dobival pri nabiralnicah posamič, ampak pri uradu po 50 komadov skupaj za 15 kr. in po 100 za 30 kr. Sledi izkaz o prometu v mesecu januariju. Vložilo se je 712.661krat v znesku za 79,920.894 gld., od tega na Štajarskem 34.441krat za 3.169.933 gld., na Koroškem 10.251krat za 847.883 gl., na Kranjskem 9184krat za 648.333 gl., v Primorji 12.477krat za 1.421.189 gld.; vrnilo so pa 184.706krat za 80,371.043 gld., od tega pride na Štajarsko 5527krat za 1,498.418 gld., na Koroško 1212krat za 253.063 gld., na Kranjsko 1107krat za 256.601 gld., na Primorskem 3275krat za 1,353.540 gld. Od dné 12. januarija 1883, ko je hranilnica začela poslovati, do dné 31. jan. 1891

Izdajatelj: Matija Kolar.

se je vložilo 34,253.536krat v skupnem znesku za 3.878.864.706 gld. 60 kr., izvzelo pa 9,944.300krat za 3.823,843.205 gld. 99 kr., tako je v blagajnici preostalo 55,021.500 gld. 61 kr. Med povračili nahaja se 14.851.005 gld., za kar je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposal vrednostnih papirjev. V prometu je rentnih knjižic za 11.082.970 gld., knjig-vložnic je 795.465 in 18022 čekovnic. V Koprivniku pri Kočevju je nekdo izgubil svojo 5 gld. 78 kr. vredno knjižico s št. 6464, drugi slovenski vložnik pa ono s št. 22.320 v kraji Soča z 38 kr. obrestij, tretji v Pilštajnu s št. 21881 v vrednosti 37 kr.; novo vložnico dobijo dné 28. februvarija, 24. febr., 18. febr. Minolega meseca so izdali na Štajarskem 866 knjižic, izplačali 382, na Koroškem 369 (111), na Kranjskem 159 (95), na Primorskem 581 (162). Po državi je število vložnikov naraslo za 12.259 oseb v varčevalnem, za 214 v čekovnem, za 121 v nakazničnem prometu. Okrožnica konečno priobčuje črtice o poštnej hranilnici na Ogrskem, Francoskem, Taljanskem, Nizozemskem, Švedskem in ob onej na naselbi Viktorija.

Telegrami.

Dunaj, 11. februvarija. Pri enketi poljedelstvenega ministra, katere so se vdeležili večaki češkega, moravskošlezjskega, nižje-avstrijskega gozdarskega društva, predlagal je Reike sredstva proti smrekovemu preleu. Predlogi enquete se bodo naznanili po oblastvih gozdarsko-tehniškemu osebju. Da se posestniki gozdov poučé o metodi pokončevanja mrčesa, izdala se bo brošura.

Praga, 10. februvarija. V volilnem oklicu združenih levičarjev zmatra „Politik“ to za najvažnejše, da vlada solidarnost med veleposestniki in nemškimi levičarji; „Hlas Národa“ imenuje težnje Nemcev vzor skromnosti in omenja vzlasti Chlumeckyjevih opominov k previdnosti.

Szolnok, 10. februvarija. Na zemljišči barona Wodianerja so požrli volkovi čez dvajset kmetov, le v čevljih so pustili ostanke nog. Jutri je prirejena lov na zveri.

Pariz, 10. februvarija. Tukajšnji bankir Mace je pobegnil, pustivši 21 milijonov dolga.

Lisabona, 10. februvarija. Kakor se brzojavlja iz Sanct Thomasa, vzbuknil je upor mej tamošnjimi zamoreci, ki se širi po bližnjih otocih. Guverner je zahteval nujne pomoči.

Peterburg, 11. februvarija. Franc Ferdinand je obiskal včeraj častniško jezdarnico in se vdeležil jezdarskih vaj. Po zajutreku pri Wolkensteinu je sprejel nadvojvoda diplomatski kor, je obedoval pri velikem knezu in kneginji Sergij Aleksandrovič ter se vdeležil lova na medvede.

Aleksandrija, 11. februvarija. Profesor Koch je došel.

Piccolijeva esenca za želodec pospešuje in ureja s svojim razmeščujočim učinkom prebavljanje. 1 steklenica 10 kr., zabojček z 12 steklenicami gld. 1.36. (7)

Vsak slovenski gospodar,

ki še ni naročen na ilustrovan gospodarski list „Kmetovalec“ s prilogo „Vrtnar“, pošlje naj svoj naslov c. kr. kmetijski družbi v Ljubljano, katera mu dopošlje *prvo številko brezplačno*, in iz katere more izprevideti, da je list neobhodno potreben za vsakega naprednega slovenskega gospodarja. (11)

Trujci.

9. februvarija.

Pri *Mračcu*: Kras, potovalec, iz Prage, Plawetz, Watzl iz Beljaka. — Franke, inženér, iz Medvod. — Schömitz z Dunaja. — Plantan, bilježnik, iz Radovljice. — Lavrič, trgovec, iz Trsta. — Lackenbacher, trgovec, z Dunaja.

Pri *Sona*: pl. Amberg, minist. podtajnik; Hellersberg trgovec; Eisenstätter in Grasser, potovalec, z Dunaja. — Pletérnik, vodja železniške postaje, iz Dovjega. — pl. Tonello iz Trsta. — Prevendar iz Zagreba. — Merč iz Pakrca. — Chladek iz Jičina. — Zechner, stavbeni podjetnik, iz Breže. — Pertile iz Singapore.

Pri *bavarskem dvoru*: Hoffer in Custina iz Milana. — Plez in Pavluzzo iz Vidma.

Pri *Južnem kotodvoru*: Schmidt, potovalec, z Dunaja. — Pire, Morn in Supančič iz Trebnjega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v vrst
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		745.9	-5.0	sl. vzh	oblačno	4.80
10. 2. u. pop.		745.1	-1.4	sl. jzap	"	
9. u. zveč.		745.7	-4.2	"	"	
Srednja temperatura -3.5°, za -0.9° pod normalom						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

11. februvarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92 gld 25 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16%	92 „ 25 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 75 „
Papirna renta, davka prosta	102 „ 05 „
Akcije avstr.-ogerske banke	987 „ — „
Kreditne akcije	307 „ 75 „
London	114 „ 25 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon.	9 „ 06 „
Cesarski cekini	5 „ 41 „
Nemške marke	56 „ 10 „

Proti kašlju in hripavosti

in proti vsakeršnemu prehlajenju dihal priporočljiva sredstva so:

antikataralne katranove pastile, pastile iz izlečka sladkih koreninic, pastile iz sladnega (Malz) izlečka, salmiakove pastile in antikataralne salicilne pastile.

Dotična naročila izvršuje z obratno pošto lekar **Gabrijel Piccoli**, „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta. (15-2)

Dobro udelani in pognojeni

za sajenje različnega sočivja se oddaja v najem. (3-2)

Trnovski pristan št. 8.

Bilanca

Kmetske posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani za leto 1890

dné 31. decembra 1890.

Activa.		Passiva.	
1. Gotovina v blagajni sklepom leta	7349 21	1. Glavni deleži (100 à 100 gld.)	10000 —
2. Posojila in sicer:		2. Opravilni deleži (273 à 5 gld., 111 à 1 gld.)	1476 —
a) proti intabulaciji . . . . . gld. 69662—		3. Reservni fond glavnih deležev	5357 89
b) proti menici . . . . . „ 54644—		4. Posebni rezervni fond	1521 64
c) proti menici in zastavnemu pismu . . . . . 16110—	140416 —	5. Hranilne vloge	133183 40
3. Denarji naloženi pri denarnih zavodih	12061 19	6. Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	5467 66
4. Inventar	187 91	7. Dividenda opravnih deležev	15 30
5. Zaostale obresti	563 32	8. Za leto 1891. naprej plačane obresti posojil	1403 21
6. Neporavnani prehodni znesek	3 95	9. Dobiček	2161 48
	160586 58		160586 58

Ljubljana, dné 9. februvarija 1891.

Za ravnateljski odbor:

Jan. Knez s. r. V. Jenko s. r. Oton Bayr s. r. A. Knez s. r. J. Verhovnik s. r.

Nadzorstvo „Kmetske posojilnice ljubljanske okolice“ je pregledalo in primerjalo letne račune za 1890 leto in vam naznanja, da so pregledani letni računi in bilanca razloženi na spregled v združni pisarni, kakor to zahteva § 30., al. 4. društvenih pravil. (3-1)

Za nadzorstveni odbor:

E. Ločnikar s. r. Dr. Jos. Vošnjak s. r. V. Ogorelec s. r.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.